

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolep 7

PROGRAM OG ÅRSBERETNING

for

HVIDBJERG KOST - OG REALSKOLE

1958

- o -

H V I D B J E R G K O S T - O G R E A L S K O L E

oprettedes 1919 af et aktieselskab. Siden 1942 har den været i den nuværende bestyrers eje. Skolen forbereder til alm. forberedelseseksamen (præliminæreksamen) og har siden 1922 haft eksamensret.

Skolen omfatter 4 realklasser. Normalt optages eleverne, såvel drenge som piger, i 12-års alderen, gennemgår de fire realklasser og slutter med eksamen i 16-års alderen. Ældre og modnere elever kan dog -når pladsforholdene tillader det - optages i skolen på et højere klassetrin, når de har modtaget privat forberedelse til det.

ALMINDELIG FORBEREDELSESEKSAMEN

giver adgang til at indstille sig til optagelse på Tandlægeskolen, adgangseksamen på Polyteknisk Lærestanstalt, medhjælpereksamen ved Farmaceutisk lærestanstalt, den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (for skovbruger-, landinspektør- og dyrlægeelever) samt optagelse i 1. gymnasieklasse og (med optagelsesprøve) i seminariernes 1. klasse. Alm. forberedelseseksamen eller realeksamen fordres ved ansættelse i jernbane-, post-, telegraf- og toldvæsenet samt Københavns magistrat. Endvidere er en sådan eksamen en stor fordel og i mange tilfælde at foretrække for studentereksamen, når man søger ansættelse i forretninger og kontorer, hvor det mere og mere bliver almindeligt, at der stilles krav om eksamen. Endelig kan det nævnes, at alm. forberedelseseksamen giver ret til at gå op til studentereksamen med begrænset pensum efter to års forberedelse på et statsanerkendt kursus.

I det hele taget må det siges, at alm. forberedelseseksamen giver de unge forøget chance for at klare sig i den hårde konkurrence, idet den tilstræber at meddele netop den viden og opøve den kunnen, som det praktiske livs mænd kræver af de unge, som søger arbejde. Dette er ikke mindst tilfældet efter indførelsen af den nye præliminæreksamensordning af 1948. Hensigten med denne nye ordning har været at forene den gamle præliminæreksamens gode traditioner med vor egen tids ønsker og erfaringer. Den nye ordning letter ikke blot overgangen for de elever, der vil gå fra skolen over i gymnasiet, men den frembyder også fordele for de, der vil gå direkte ud i det praktiske liv.

UNDERVISNINGEN

Undervisningens omfang og art er selvfølgelig i første række bestemt ved skolens karakter af eksamensskole. Der vil dog være anledning til enkelte bemærkninger. I sprogundervisningen lægges der vægt på, at eleverne ikke alene opfylder eksamenskravene, men også i så vid udstrækning som muligt lærer at tale og skrive sprogene (engelsk og tysk). I regne- og danskundervisningen vil der blive lagt stor vægt på indøvelsen af den sikkerhed i talbehandling og retskrivning, som kræves i det praktiske liv, ligesom der vil blive lagt vægt på indøvelsen af en letlæselig og flydende håndskrift og overholdelse af korrekt orden i alle skriftlige arbejder.

Udenfor skoleplanen kan eleverne få lejlighed til at blive undervist i fransk og latin.

I 1., 2. og 3. klasse undervises pigerne i håndarbejde.

Endvidere undervises i dobbelt bogholderi som frivilligt fag. Undervisningen gives i 3. kl. og omfatter 1 ugtl. time uden hjemmearbejde. For mange elever er det af stor betydning for deres virksomhed efter endt eksamen, at de har nogen kendskab til bogføring. For undervisning og materialer til faget skal hver elev betale 25 kr. Hver elev får udstedt bevis for at have deltaget i undervisningen.

Religionsundervisningen indtager en mere fremskudt plads end ved de fleste eksamensskoler. I de første klasser lægges vægt på, at eleverne får et grundigt kendskab til Jesu liv og lære efter evangeliernes beretning, samtidig med, at de ved opslagsøvelser lærer at benytte Ny Testa-

mente og salmebogen. I de ældre klasser indføres eleverne i menighedens historie gennem skildringer af store personligheder og tider indenfor kirken; troen og sakramenterne, salmedigtningen og arbejdet på missionsmarken behandles.

Det vil være skolens leder magtpåliggende, at den ledes i kristelig ånd, så hjemmene trygt kan vide de unge under den åndelige påvirkning, som skolen måtte give.

TERMINSPRØVER OG EKSAMEN

Hvert år i november og i februar-marts afholdes terminsprøve i det lærte, og der gives en karakter i hvert fag. Disse karakterer meddeles hjemmene, der derved holdes underrettet om elevens standpunkt i skolen. Hvert skoleår afsluttes med en oprykningsprøve (eksamen), hvor der gives både årskarakterer og eksamenskarakterer.

SKOLENS LÆRER OG DERES FAG

Undervisningen besørges af følgende lærerkræfter:

I. P. JENSEN: Regning, matematik og bogføring

JOHS. HOVGAARD: Engelsk, tysk, geografi, gymnastik samt fransk og latin.

KAJ JENSEN: Dansk, engelsk og fysik.

NIELS SØNDERGAARD LARSEN: Dansk, engelsk, tysk og naturhistorie.

FRU MAGDA BUSK LARSEN: Regning, dansk, tysk, historie og skrivning.

IVER LUTKEN JENSEN: Matematik, fysik, geografi og religion.

FRK. BIRGIT BRANDBYGE: Gymnastik, håndgern., sang, tegning, skrivning.

Fra det nye skoleårs begyndelse udvides lærerstaben med lærerinde frk. Ruth Galsgaard Christensen og muligvis endnu en lærer.

ELEVERNE

Skolen søgtes 1. maj 1958 af 162 elever, hvoraf 12 var kostelever. Fordelingen i de forskellige klasser var følgende: IV 27 elever, IIIa 21 elever, IIIb 24 elever, IIa 22 elever, IIb 17 elever, Ia 26 elever og Ib 25 elever. Det er hensigten at optage 2 førsteklasse til det nye skoleår, hvorefter skolen har dobbeltklasser på alle klassetrin.

SKOLEPENGE OG FRIPLADSER

Skolepenge betales i alle klasser med 400 kr. årlig. De betales kvartalsvis forud efter nærmere opgørelse fra skolen. Kosteleverne betaler dog månedsvis sammen med opholdsafgiften.

I brændsels- og inventarpenge betaler hver elev 40 kr. årlig, der erlægges sammen med 2. og 3. rate skolepenge. Enhver elev, der skal indstilles til eksamen ved skolen, betaler en eksamensafgift på 25 kr. sammen med 4. rate skolepenge.

Med hjemkommunen og de fleste oplandskommuner har skolen opnået en ordning, så eleverne har hel eller delvis fri skolegang og gratis bøger. Det vil føre for vidt her at redegøre for de enkelte ordninger, men interesserede kan indhente oplysninger i hvert enkelt tilfælde. Som hovedregel kan angives, at skolegangen betales af hjemstedskommunen. I tilfælde af undtagelser fra denne regel kan hel eller delvis friplads tildeles flinke og dygtige elever, når forældrenes økonomiske forhold taler for det. Fripladserne uddeles ved skoleårets begyndelse for et år ad gangen. Ansøgningssekema fås på skolen og skal være tilbageleveret til denne inden 1. august. Nye elever kan kun søge friplads, for så vidt de er endelig indmeldt på skolen. Udmeldelser i

årets løb modtages i almindelighed ikke af elever, der oppebærer friplads.

Evt. udmeldelse af skolen må iøvrigt finde sted med fuld måneds varsel. Der betales altså for den måned, hvori udmeldelsen sker, og den følgende. Udmeldelse til 1. juli kan ikke finde sted.

SKOLEBØGER

Bogliste over alle de på skolen anvendte bøger er fremlagt i P. Jensens boghandel, Hvidbjerg, der fører alle de nævnte bøger i de rigtige udgaver efter samråd med skolen.

Elever, der har gratis bogsæt for kommunens regning, må nøje følge de regler om bøgernes behandling, der er indklæbet foran i hver enkelt skolebog.

Elever, der selv skal bekoste skolebøger, kan, hvis det ønskes, leje bogsæt på skolen. Betalingen herfor er 60 kr. årlig. De således udlejede bøger må behandles efter de samme forskrifter, som gælder for bøger, der er udleveret for kommunens regning. Evt. begæring om leje af bogsæt må indgives til skolen inden 1. juli.

SKOLELÆGEORDNING

Skolen har fast skolelægeordning, således at eleverne een gang årligt underkastes en undersøgelse af skolens læge. I tilfælde, hvor elevernes helbredstilstand giver anledning dertil, bliver hjemmet underrettet, og pågældende henvises til behandling ved egen læge. Skolen forlanger, at alle elever skal deltage i denne ordning.

Hvert år bliver alle elever i skolens ældste og yngste klasse samt hele personalet ved skolen gennemlyst i røntgenvogn.

KONFIRMATIONSFORBEREDELSE

Så vidt muligt ønskes elevernes konfirmationsforberedelse henlagt til det sommerhalvår, hvori de afslutter skolegangen i 2. klasse og rykker op i 3. klasse.

SKOLENS PLADSFORHOLD

I det svundne skoleår har skolen igen kunnet tage nye klasselokaler i brug. I sommeren 1956 gennemførtes et nybyggeri, hvori der foruden et nyt klasseværelse indrettedes lærerværelse, lærertoilet, materiale- rum og udvidede gangforhold, ligesom der blev indrettet nye elevtoiletter i nybygningens kælderetage. I sommeren 1957 byggedes dernæst endnu to nye klasseværelser, og der blev samtidig indrettet cykelstativer under tag til dagelevernes cykler.

ANSKAFFELSER

Der er i det sidste skoleår foretaget betydelige nyanskaffelser især til skolens fysiksamling, og skolen har endvidere anskaffet en båndoptager til brug i undervisningen.

NYE ELEVER

Til det nye skoleår er der indmeldt 90 elever til 1. klasse foruden enkelte til anden klasse. Ved optagelsesprøve 16. maj optages flest muligt af de egnede elever blandt de indmeldte, idet skolen gerne vil bestræbe sig på i så vidt omfang som muligt at dække sit oplands behov for eksamensskole.

DET NYE SKOLEÅR

begynder fredag den 15. august kl. 9,40. Til hjembringelse af de nye skolebogssæt medbringes skoletasker.

AF SKOLENS DAGBOG 1957-58.

Skolens årsafslutning 22. juni formede sig på den sædvanlige festlige måde. Alle pladser omkring de festligt pyntede borde i kroens store sal var optaget. Skolebestyreren aflagde beretning og talte til dimittenterne. Efter uddeling af eksamensbeviser talte Alfred Futtrup IV på dimittenternes vegne, ligesom flere forældre havde ordet, og lærer Holm afsluttede. Efter en spisning for kosteleverne og deres forældre var der om aftenen fest på skolen med sanglege i gymnastiksalen.

Ved festen blev elevforeningens flidspræmier tildelt Inge Marie Riis IV, Ellen Johansen III, Søren Lottrup IIa, Aage Vang Poulsen IIb Britta Pedersen I. To bogpræmier, skænket af P. Jensens boghandel, tildeltes Tove Billeskov og Jørgen Kristensen, begge i IV. Den traditionelle præmie for den bedste præstation i orden med skriftlige arbejder fik Birthe Nielsen IV. En anonym giver skænker hvert år skolen en præmie til en dreng i 3. kl., der har udvist stor flid og interesse og deraf følgende dygtighed i gymnastik og idræt. Denne præmie blev tildelt Jacob Odgaard III.

26. juni til 1. juli foretog 4. klasse en vellykket skolerejse til Bornholm under ledelse af lærer Kaj Jensen og hr. og fru bestyrer Jensen,

16. juli begyndtes udgravningen til de nye klasseværelser, der toges i brug den 27. august.

16. aug. begyndte det nye skoleår med 167 elever, hvoraf 58 var nye elever (53 i I og 5 i II), og 13 var kostelever. Gymnastiksalen måtte bruges til klasseværelse, indtil de nyopførte klasselokaler kunne tages i brug.

18. aug. Tur med kosteleverne til Søndbjerg strand.

27. aug. Indflytning i de nye klasselokaler, og 2. kl. delt i a og b.

29. aug. Underholdningsaften for kosteleverne.

3. sept. Bestyrelsesvalg til elevforeningen. Valgt blev Søren Hermansen og Aase Stilling IV, Bodil Østergaard Pedersen og Niels Peter Kongsgaard i IIIa, Ingrid Kjær Jensen og Ib Bjarne Sørensen i IIIb, Jette Kjær 2b og Mogens Frickmann IIa.

4. september. Skoleudflugt med tog og båd til Himmelbjerget.

7. sept. Elevforeningsfest på kroen. Deltagerne så "Far til fire i byen" og havde derefter sanglege.

16. sept. Månedsslov.

17. sept. havde skolen besøg af et besætningsmedlem fra adoptionsskibet m/t "Kate Mærsk", nemlig pumpemand K. B. Jensen. Hele skolen samledes i gymnastiksalen, hvor hr. Jensen fortalte friskt og fornøjeligt om skibet og dets besætning og supplerede med forskellige beretninger om sømandens oplevelser i alverdens lande. Fra skibet medbragte han en stor trækasse, hvis herlige indhold, der var tilvejebragt gennem en pengeindsamling blandt skibets mandskab, han præsenterede og demonstrerede for eleverne og derefter overlod skolen som gave. Kassen indeholdt følgende konserverede dyr: 1 bæltedyr, 1 alligator krokodille, 1 kameleon, 1 skorpion, 1 kolibri og et slangeskind. Endvidere følgende indianerredskaber, der nu er ophængt i et skab i skolens forhal: Et pusterør med kogger og 2 pile, en stenøkse og en kølle. I kassen var der også en gøs (A.P.M.) og en brasiliansk vimpel til vægprydelse samt forskellige postkort og frimærker.

Skolebestyreren takkede på skolens vegne for de meget smukke gaver og for den fornøjelige vekselvirkning mellem skib og skole, og sammenkomsten sluttede - efter at hr. Jensens 13-årige søn havde underholdt med nogle musiknumre på harmonika - med et kraftigt leve for "Kate Mærsk" og dens brave besætning.

20. sept. Besøg fra Vinderup realskole med hvem vi spillede fodbold og langbold. Vore drenge vandt 7-4 og vore piger 33-12.

26. sept. Foredrag ved kaptajn H. C. Røder fra "Dansk Skibsadoption" om "Den danske sømands indsats i den 2. verdenskrig". Det var et salt-

- vandsfriskt foredrag, som alle elever, der var forsamlede i gymnastiksalen belønnede med stort bifald.
- 13.-20. okt. (incl.). Efterårsferie.
29. okt. kulminerede A-influenzaen, idet 101 af eleverne var fraværende. Ingen af lærerne var syge.
30. okt. Pakning og afsendelse af julegaver til "Kate Mærsk".
18. nov. Månedsslov.
- 19.-23. nov. 1. terminsprøve.
29. nov. Erhvervsvejleder E. Stensgaard Gade, Thisted, besøgte skolen og havde 4. klasse til erhvervsvejledning i 2 timer.
30. nov. Udleveret karakterkort 1. gang.
1. dec. Adventsaften for kosteleverne.
18. dec. Elevforeningens julefest på skolen.
20. dec. Julefest for kosteleverne og skolens personale.
21. dec. Juleafslutning på skolen og derefter ferie til og med 6. jan.
10. febr. Skolen lukket på grund af voldsom snestorm.
- 16.-17. febr. Fastelavnsferie.
- 1.-6. marts. 2. terminsprøve.
24. marts. Udleveret karakterkort 2. gang.
11. marts. Fri i anledning af Kongens fødselsdag.
- 1.-8. april (incl.) Påskeferie.
16. april. Fridag i skolen i anledning af prinsesse Margrethes fødselsdag.
- 25.-30. april. Prøveeksamen i IV.
5. maj. Den nationale mindededag markeredes i klasserne.
- 6.-12. maj. Skriftlig eksamen i IV.
16. maj. Optagelsesprøve.
20. maj. Mundtlig eksamen begynder.

KOSTSKOLEN

Skolen er frit og smukt beliggende i udkanten af Hvidbjerg stationsby. Der er gode og smukke bygninger med lyse og praktiske lokaler. Elevværelserne er forsynede med centralvarme. Hvert værelse er monteret med fast soveplads (uden madras) samt garderobeskab, bord og stol.

Både drengene og pigerne anbringes under fuldt betryggende forhold og fornødent tilsyn. Drengene bor i en særskildt elevbygning, hvor lærer Lütken Jensen har inspektion og bolig. Pigerne bor i en afdeling for sig selv i gymnastiksalsbygningen under tilsyn af lærerinde frk. Brandbyge. På elevbygningen er de fleste værelser små etmandsværelser, mens pigerne i almindelighed bor to sammen på værelserne.

For kosteleverne gælder særlige ordensregler, som de fuldtud må indordne sig under. Orden og renlighed såvel på værelserne som på gange, vaskerum og toiletter skal nøje iagttages.

Skolen vil også hjælpe eleverne til en god og sund anvendelse af deres fritid. Et smukt haveanlæg, sportspladsen og gymnastiksalens badmintonbane er - under iagttagelse af bestemte ordensregler - til elevernes rådighed. Der er udmærket badestrand flere steder i nærheden, men kostelever, der ønsker at bade i fjorden, må medbringe en skriftlig badetilladelse fra deres hjem, hvoraf det må fremgå, at de bader på eget eller på hjemmets ansvar.

Elevernes arbejde vil blive nøje overvåget, samtidig med, at det vil være os magtpåliggende at skabe et godt hjem for eleverne og også uden for skoletiden være dem til hjælp og støtte. Skolen vil til enhver tid være glad for besøg af forældre og værger og vil på denne måde og ved beredvillige svar på alle forespørgsler fra hjemmene bestræbe sig for at knytte forbindelse mellem hjem og skole til gavn for den ungdom, som er os betroet.

Når kosteleverne har været bortrejst fra skolen, skal de ved deres tilbagekomst til Hvidbjerg straks indfinde sig på skolen. Bliver de ved sygdom eller af anden grund forhindret i at komme, når de er ventet, skal skolen underrettes derom.

Foruden deres personlige udstyr (undertøj, gangklæder, toilet- og skorekvisitter o.l.), hvortil skolen ikke stiller bestemte krav, skal kosteleverne medbringe:

1. Sengetøj
2. Gymnastikdragt (drengene også fodboldstøvler)
3. Håndklæder
4. Madras til sovedivan (alm. unionsmadras eller lignende, størrelse ca. 185 cm x 75 cm).
5. Divantæppe eller andet tæppe til at lægge over sovedivanen om dagen.
6. Forhæng til garderobeskab (åbningens størrelse 160 cm x 75 cm)
7. Gardin. Kape er tilstrækkelig. Gardinstang (Kirsvh) af længde 140 cm forefindes.
8. Skolelægekort fra den fraflyttede skole.

Forsendelser med banen bedes sendt i god tid forud. Ved ankomsten til Hvidbjerg station hjembringes de til skolen.

Kostelevernes sager er brandforsikrede ved skolens foranstaltning. Det henstilles, at eleverne straks ved ankomsten tilmeldes den stedlige sygekasse.

BETALINGEN PÅ KOSTSKOLEN

Kostelevernes betaling for opholdet, kost og bolig med varme, lys og rengøring udgør for det kommende år 1900 kr., der erlægges sammen med de almindelige skolepenge i 10 rater á 190 kr. i månederne august til maj inclusive. Elever, der evt. optages i skoleårets løb, betaler 190 kr. mdl.

Det forudsættes, at kosteleverne kan tilbringe efterårs-, jule-, påske-, pinse- og sommerferie i deres hjem eller hos andre pårørende, idet skolen er lukket i disse ferier.

Hvis elever opholder sig hjemme en kortere periode - f. eks. på grund af sygdom - godtgøres der i almindelighed ikke noget herfor.

Under de herskende forhold forbeholder skolen sig ret til efter forudgående meddelelse til hjemmene at ændre betalingen for opholdet i forhold til evt. udsving i pristallet.

- o -

SKOLENS TELEFON: Hvidbjerg Thy 129.

SKOLENS GIRONUMMER: 43548.